

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 50 petih vrst & Dm 2, do 100 vrst & Dm 2.50, od 100 do 300 vrst & Dm 3, večji inzerati petih vrst & Dm 4. — Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Dm 12.—, za inozemstvo Dm 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 6.
Telefon: 31-32, 31-33, 31-34, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 2b — NOVO MESTO, Ljubljanska c., telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Presenečenje na Japonskem:

Poraz japonske vlade na volitvah

Pri včerajšnjih parlamentarnih volitvah je ostala vlada v veliki manjšini — Vladi nasprotujoče stranke so še povečale svoje mandate, glavno zmago pa so odnesli socialisti — Negotovost glede nadaljnjega razvoja — Možnost zopetnega razpusta parlamenta in proglačitve vojaške diktature

PARIZ, 3. maja. r. Včeraj so bile po vsej Japonski parlamentarne volitve. Kakor znano, je prišlo do hudih sporov med vlado, ki je pod vplivom vojaških krogov in med parlamentarnimi strankami, ki se upirajo imperialističnim tendencam vojaških krogov, boječ se, da bi mogla taka politika zavesti Japonsko v vojne pustolovščine. Razen tega se je pojavil vedno večji odpor proti ogromnim izdatkom za oboroževanje in za vojaške ekspedicije na Kitajskem in v Mandžuriji. Prišlo je tako daleč, da so vojaški krogi začeli govoriti o državnem udaru in proglačitvi vojaške diktature. V takih okoliščinah je bil razpuščen parlament potem, ko je bila zastavljena nova vlada, v kateri imajo zastavniki vojaških krogov odločilno besedo. Nova vlada je takoj razpisala nove volitve in izdala za nje parolo: gospodarska in vojaška obnova Japonske, zagotovitev varnosti in gospodarskega prestiža na Daljnem vzhodu. Razvila

se je žilava agitacija, pri čemer so prihajale do vidnega izraza vse bolj fašistične tendence vodilnih vladnih krogov.

V takih okoliščinah so se včeraj izvršile volitve, ki so prinesle veliko presenečenje. Splošno so pričakovali, da bodo pri teh volitvah dobili v parlamentu zanesljivo fašistično usmerjeno večino, ki bo čez dno in strn podpirala tendenco in politiko sedanje vlade. Zgodilo pa se je baš nasprotno. Dosedanji glavni stranki Minseitō in Seijūkai, ki sta tvorili glavno opozicijo proti vladi, sta se celo pridobila. Glavno zmago pa je odnesla socialistična stranka Seijūkai 138, konzervativni disidenti stranka Sovakaj 16, socialistična delavska stranka 32, nacionalna liga 7, stranka Tohakaj 10, neodvisni 19, ostale skupine 5 mandatov. Razmerje v parlamentu se torej ni bistveno izpremenilo in splošno računajo, da bo natečela vlada v parlamentu na nove težave. Že sedaj je bilo slišati iz vladnih krogov grožnje, da bo tudi novo izvoljeni parlament razpuščen, ako se bo zoperstavljal politiki vlade. V tem primeru bi bila proglašenje vojaške diktature neizogibna, ker bi morebitne nove volitve brez dvoma dovedle do združitve vseh opozicijskih skupin, ki bi v tem primeru imele veliko večino.

kor stranka Seijūkai, dočim je stranka Minseitō dobila vsega 11 mandatov. Slično razmerje kažejo tudi ostala večja mesta.

Splošni cenitvi so mandati v novem parlamentu razdeljeni takole: konzervativna stranka Minseitō 152, liberalna stranka Seijūkai 138, konzervativni disidenti stranka Sovakaj 16, socialistična delavska stranka 32, nacionalna liga 7, stranka Tohakaj 10, neodvisni 19, ostale skupine 5 mandatov. Razmerje v parlamentu se torej ni bistveno izpremenilo in splošno računajo, da bo natečela vlada v parlamentu na nove težave. Že sedaj je bilo slišati iz vladnih krogov grožnje, da bo tudi novo izvoljeni parlament razpuščen, ako se bo zoperstavljal politiki vlade. V tem primeru bi bila proglašenje vojaške diktature neizogibna, ker bi morebitne nove volitve brez dvoma dovedle do združitve vseh opozicijskih skupin, ki bi v tem primeru imele veliko večino.

Ostavka vlade?

Tokio, 3. maja. AA. Havas: Japonski politični krogi menijo, da je izid volitev velika nezaupnica javnega mnenja napram vladi. Te volitve so samo še poostrele nasprotje med strankami in vojaškimi krogi. General Hajaši je takoj potem, ko je bil objavljen izid, hotel podati ostavko. Osebnosti iz bližnje okolice vladarjeve pa so mu svetovale, da naj še počaka in da naj poskuša doseči sporazum s političnimi strankami. Vojaški krogi zahtevajo, da naj general Hajaši zopet razpusti parlament in da naj razpiše nove volitve.

Tokio, 3. maja. AA. Havas: Voditelj socialne stranke delovnega ljudstva Iaso Abe je izjavil, da zahteva, da naj vlada grofa Hajašija takoj odstopi. Sestavi naj se vlada, ki bo zopet uvedla normalne politične razmere. Objaviti se mora nov volilni zakon, zakon o podražavljenju vojne industrije in uvesti se mora popolna sprememba zunanje politike posebno do najbližnjih sosedov. Takšna vlada bi lahko računala na podporo njegove stranke.

Politični obzorik

Klerikalna vest o nacionalni fronti

»Hrvatska Straža«, glasilo Katoliške akcije, poroča, da je tajna komunistična stranka Jugoslavije izdala letak, v katerem se z vso odločnostjo zatrjuje, da bo v Jugoslaviji zanesljivo osnovana nacionalna fronta, v kateri bodo združeni vsi svobodni elementi v državi. List nato ugotavlja: »1. Nacionalna fronta in stremenje za ustanovitev te fronte v Jugoslaviji ni nobena izmišljotina. Za njo se dejansko in z vso odločnostjo deluje. Komunisti pravijo: Nacionalna fronta bo oživitvena. 2. Inicijatorji in glavni poborniki nacionalne fronte so komunisti in na nje se opirajo opozicijske stranke. Ta fronta torej najbolj njim koristi. 3. Smatramo za potrebno, da opozorimo na to, da se že sedaj poleg pogajanj s službenimi strankarskimi vodstvi deluje na dejanskem oživitvenju nacionalne fronte na terenu. To so te skupne akcije za »omejene krajevne cilje« v vseh področjih javnega delovanja. Mnogi in mnogi manevri, mnoga in mnoga sodelovanja se na ta način potekaže kot akcije, dirigirane od tajnega vodstva, a z gotovim ciljem, da se ustvari razpoloženje in predpogoji za oživitvenje nacionalne fronte. Po teh ugotovitvah »Hrvatska Straža« nadaljuje: »V spisu, iz katerega posnemamo te podatke, se nahajajo tudi navodila, da je treba ne glede na uspeh pogajanj o ustanovitvi nacionalne fronte ustvarjati zdolaj v ljudskih masah dejansko nacionalno fronto. Način tega delovanja je razviden iz navedenega letaka, v katerem se odkrito podkopava vodstvo združene opozicije, češ da ni dovolj borbeno. Na ta način nameravajo komunisti stalno podkopavati svoje zaveznike, v kolikor bi jim šli na limanice.« — Že iz stilizacije te vesti je razvidno, da od kraja do konca izmišljena. Letaki, o katerih skrivnostno govori pobojna »Hrvatska Straža«, stavimo, da sploh ne eksistirajo, marveč so bili gladko izmišljeni v redakciji glasila katoliških akcionarjev v prozornem namenu kompromitirati opozicijske stranke, češ da se pogajajo glede sodelovanja s komunisti, da tiče torej z njimi pod enim klubom. Je to plemenit katoliški liguorijanski spletka, služba namenu, da se utrdi klerikalne pozicije v državi. Toda ta intriga je prenerodno uprizorjena, da bi mogla upaliti!

Srbijanska opozicija in dr. Maček

Poluslužbeno glasilo vlade — beograjsko »Vreme« poroča: »Vodstvo beograjske združene opozicije je prepričano, da je podana možnost za obnovo pogajanj z dr. Mačkom in za sodelovanje s seljačko-demokratsko koalicijo. Ono, kar je v programu bistveno, je to, da je koalicija srbskih izvenparlamentarnih opozicijskih skupin v večjem delu sprejela pogoje dr. Mačka, zlasti pa njegov pogoj glede sklicanja ustavne skupščine, uveljavljanje metod, odločujočih pri reševanju hrvatskega vprašanja, in s tem tudi načelo — zložene države. V kratkem odputuje poseben odposlanec združene opozicije v Zagreb, da obvesti dr. Mačka, ki pa je odšel na zdravljenje v Rogaško Slatino, o teh zaključkih pogovorov Ace Stanojevića, Ljube Davidovića in Joce Jovanovića.« K tej vesti »Vremen« pripominja »Obzorje«: »Ako so te informacije »Vremen« točne, potem lahko računamo z novo fazo v odnosaх med dr. Mačkom in beograjsko združeno opozicijo, kar se bo verjetno tudi odražalo na splošni politični situaciji... Treba je seveda počakati, da izvem, pod kakimi pogoji so se združene opozicije pristali na sklicanje konstituentne in koliko se njihovo stališče krije v temeljnih načelih s stališčem dr. Mačka v tem vprašanju... No, ako so se vodje združene opozicije medsebojno zedinili o

Novi zakon o sodnikih še ni uveljavljen

Društvo sodnikov je imelo včeraj občni zbor

Včeraj dopoldne so imeli sodniki svoj občni zbor, katerega je otvoril tajnik društva dr. Strukelj. Predital je poročilo predsednika o najvažnejših aktivnostih Društva sodnikov v preteklem poslovnem letu. Naši sodniki so se predvsem zavzeli za izdajanje in uveljavljanje novega zakona o sodnikih, s katerim je sodnikom zagotovljena stalnost in neodvisnost. O uspehih te aktivnosti je podrobno poročal tajnik v svojem poročilu. Podporna akcija društvenih članov je uspešna.

Razumljivo je, da se naši sodniki, ki opravljajo brez dvoma zelo odgovorno službo, prizadevajo predvsem za svojo ustavno zagotovljeno stalnost in neodvisnost. Tajnik dr. Strukelj je moral ugotoviti, da se to glavno vprašanje sodniškega stanu od zadnjega občnega zbora do danes ni rešilo, kar je presenetljivo in nerazumljivo dejstvo, ker je v življenjskem interesu same države, da ima neodvisen in stalen sodniški aparat, ki more ohraniti primerno visoko pravosodje v moderni pravni državi. Dne 3. septembra lani je potekla 5-letna doba ustavne suspenzije sodniške stalnosti in neodvisnosti. Odločujoči činitelji so sami ob mnogih prilikah priznavali upravičenost zahtev sodnikov po končni ureditvi vprašanja stalnosti in neodvisnosti. Zaradi tega so naši sodniki pričakovali, da se bo to vprašanje rešilo v okviru novega sodni-

škega zakona. Do danes pa to vprašanje ni bilo rešeno. Prva in glavna zahteva sodnikov ostane zaradi tega takojšnje uveljavljanje novega zakona o sodnikih in s tem stalnost in neodvisnost sodnikov.

Po pravilniku o pomoči društvenim članom, ki je bil sprejet na izrednem občnem zboru, je društvo lahko pomagalo svojim članom, ki so bili v stiski. Odbor je interveniral v številnih poklicnih zadevah in je bil v stalnem stiku s centralo Zdrženja sodnikov v Beogradu. Na glavni skupščini, ki bo 6. junija v Beogradu, se bodo sodniki iz vse države ponovno zavzeli za usklajevanje novega zakona o sodnikih.

Za novega predsednika društva je bil izvoljen namesto sodnika kasacijskega sodišča, dr. Avgusta Munde, ki je bil predsednik društva več let, višji državni tožilec Luka Kravina, za podpredsednika pa sodnik okrožnega sodišča dr. Zigon. Tajnik je ostal dr. Strukelj, blagajnik dr. Rupnik, v odboru so pa državni tožilec Lavrenčak, sodnik Orožen in dr. Dolinar in sodni pripravnik g. Furlan. Poverjenika za Maribor sta sodnika Juhart in dr. Mihalič, za Celje dr. Dolničar in Verbič, za Novo mesto dr. Prijatelj in Prohinar. Preglednika računov sta sodnika okrožnega sodišča Vinko Strasser in dr. Kovač, njuna namestnika pa predsednik okrožnega sodišča Keršič in sodnik Verbič.

Letala nad Ljubljano

Na letalski prireditvi so se ljudje včeraj najbolj zanimali za brezmotorno letalo

Ljubljana, 3. maja. Po koledarju je bila včeraj prva majniška nedelja, po vremenu je pa bil še vedno april. Včerajšnja nedelja kot prva v mesecu je bila posvečena številnim prireditvam in prireditelji so računali seveda, da bo vreme lepo, zlasti še, ker je bila sobota precej lepa. Toda včeraj je bilo tudi jurjevanje na Gradu in po tradiciji si jurjevanja brez dežja ne moremo misliti, zato se nekateri prireditelji jeze na tihem na »jurjevalce«, ki so jim pokvarili vreme.

LETALSKI IN PROTITUBERKULOZNI DAN, VELIKA NOČ...

Včeraj je bilo toliko prireditev v Ljubljani, da bi jih lahko razdelili na vse nedelje v mesecu. Pravoslavni so praznovali veliko noč, a na naših ulicah ni bilo pravega velikonočnega razpoloženja. Mesto je bilo dopoldne živahno kakor ni navadno ob velikih praznikih. Razen tega mu je dala svoj značaj tudi letalska razstava na prostem pred Narodnim domom. Psebeno pozornost so budile tudi nabiralke za protituberkulozne namene v sestrskih oblikah. Čeprav so protituberkulozne prireditve, ki so vsako leto v začetku maja, že popularne, vendar nekateri niso mogli ali niso hoteli razumeti za kaj gre. Nekateri neprostovoljni humoristi so skušali spraviti v sklad letalsko prireditve z rdečim križem nabiralke za protituberkulozno ligo, češ, se, stre so pripravljene za primer, da pade kakšno letalo.

MNOŽICE SO SE USMERILE PROTI LETALIŠČU

Popoldne je bilo vreme še bolj čemerikavo kakor dopoldne, vendar so se usmerile množice meščanov proti letališču, da prisostvujejo letalski prireditvi. Zadnja leta so bile takšne prireditve pri nas redke. Zdej je začel naš Aero klub zopet delovati z vso vsemno in sad njegovega plemenitega prizadevanja je včerajšnji letalski dan, ki je dosegel popoln uspeh kljub slabeemu vremenu. Letalske prireditve so pri nas potrebne zaradi propagande med najširšimi plastmi občinstva; ljudje morajo sprevetiti, da letenje nima le bodočnosti, temveč, da ima izreden pomen za v sedanosti. Včerajšnja prireditve je dokazala, da se pri nas ljudje silno zanimajo za letenje. To se je lepo pokazalo že po tem, kako so se gurali po vozovnicah za letenje. Prodanih je bilo okrog 250 listkov za zračne krstje in nedvomno bi bil še marsikdo »skičen«, če bi po določenem programu, ko je bil namenjen čas za pasediške poletne, ne pokvaril marsikomu večerje dež. Ljudje se je zbralo na letališču nad 4.000. Vstopnice za odrasle so prodali okrog 3000, za otroke pa približno 1000.

PROGRAM JE BIL NEOKNJEN

Ljudje so se bali, da bo slabo vreme okrnilo program. Ob 15., ko se je prireditve začela, je kazalo, da se bodo oblaki dvignili, saj so bili hribi nad Dobrunjami celo v soncu. Toda oblaki so se začeli čedalje bolj gostiti. Kmalu je začelo tudi rostiti in ljudje so iskali zavetja pod pristreški, zlasti so silili v hangar, kamor so pa smeli le povabljeni gosti in »pasazirji« z vstopnicami. Letalcev pa niso strašili oblaki in ne dež.

TRI VOJASKA LETALA

Najprej so se dvignila nad letališče tri vojaška letala, ki so krožila v krasnih zavojih vedno v predpisanim redu. Let je sprotil opisoval spiker, da se so gledalci seznanili nekoliko tudi s strokovnimi izrazi ter tehniko letenja. Čeprav imamo že več let letališče v Ljubljani, vendar marsikdo izmed meščanov še ni videl, kako letala startajo in pristajajo, kako se dvigajo in spuščajo v oster kotu itd. Seveda so pa gledalci včeraj videli na letališču še mnogo več.

NAJVEČ ZANIMANJA ZA JADRALNO LETALO

Preprostosti ljudje so se že sprijaznili s tem, da letalo lahko leti z motorjem, še vedno jim pa ne gre v glavo, kako more letati brezmotorno letalo. Sicer pa brezmotorno letenje ali letenje po zraku ni posebno znano niti med našo inteligenco, čeprav naši fantje delajo prave čudeže na Blokah in čeprav domača pred našimi očmi generacija letalcev. Morda bi videli včeraj našo mladino, ki se bala na Blokah in ki je na našem letališču tako rekoč doma — ko je bila v svojem elementu! Do-

mena mladih je zlasti jadrarno letenje. Zato so se posebno zanimali, da bi se lahko čim bolj izkazali njihov najboljši zastopnik, ki je bil včeraj junak dneva, Stane Raznožnik.

Napetost med gledalci se je stopnjevala od trenutka do trenutka, ko je motorno letalo potegnilo za seboj v zrak jadrarno letalo »Pionir«. Jadrarno letalo je bilo pripeto na motorno z žično vrvjo, okrog 20 m dolgo. V višini okrog 1100 m bi se naj letalo odlopo in jadrarno samo. Toda oblaki so bili zelo nizko in Raznožnik je nekajkrat izgubil izpred oči motorno letalo, kar je vselej nevarno, zato je odšel jedrilico v višini okrog 600 m. V lepih zavojih se je postopno spuščal na letališče in je gladko pristal blizu hangarja.

AKROBACIJE POD ČRNIMI OBLAKI

Ze se je dvignil predsednik Aero kluba R. Hribar v svojem elegantnem dvokrilnem letalu, čim se je spustilo brezmotorno letalo, in se dvignil po kratkem kroženju okrog 1000 m visoko. Proti zahodu so se podili gosti in črni oblaki. Gledalcem je zastajal dih, ko je spiker napovedal: Prvi looping! — Nato smo šli do 7. Ta točka programa je napravila silen vtis na gledalce. Toda komaj so si nekoliko opomogli od presenečenja, že je zaokrožilo nad letališčem letalo Comper-Swift v drznih zavojih. Dr. Repe! je šlo od ust do ust, ko se je pa letalo začelo »premetavati« (naj nam bo dovoljen ta izraz), je nastala med ljudmi popolna tišina. Zdej tudi napovedovalec ni več utegnil šteti loopov, pač pa je tolmučal številne druge akrobacije, vijak, prevračanje na hrbet, padec letala v desnem

JUANITA

VELIKI MUZIKALNI IN REVUJSKI FILM S SODELOVANJEM NAJBOLJŠIH ORKESTROV IN PLESALCEV

V GLAVNIH VLOGAH SLOVITA MIREILLE PERREY IN ALFRED RODE
Premiera v torek, dne 4. t. m. v KINU MATICI

DNEVNE VESTI

— Dansko-jugoslovensko prijateljstvo. V počastitev poslanika dr. Stražniškega je priredilo Dansko-jugoslovensko društvo v Koppenhagenu v četrtek zvečer lepo manifestacijo prijateljstva med obema državama. V Koppenhagenu se je slučajno mudila naša trgovska delegacija pod vodstvom pomočnika zunanjega ministra Milivoja Pilje, obenem pa naš poslanik v Stockholmu dr. Milorad Stražnički, in poleg trgovske delegacije se je tudi od udeležil večera Dansko-jugoslovenskega društva. Po predsedniškem nagovoru je pokazal in pojasnjeval več filmov v naših krajih nadelni danskega trgovskega ministra Henriksen, ki dobro pozna našo državo. Mlada danska operna pevka Eva Fabian je pa zapela v našem jeziku več slovenskih, hrvaških in srbskih narodnih pesmi. Spremljal jo je na klavirju tudi ljubljansko znani dirigent Jens Schröder.

KINO SLOGA

Franc Leharjeva najnovejša zabavna opereta
EVA
v glavni vlogi Magda Schneider, Hans Sönnker, Hans Moser

MATICA

Danes poslednjič!
Novinarji v borbi proti koncernom in trustom
DR. TÖGGER
v glavni vlogi: Renate Müller, Paul Hartmann, Mathias Wiemann

UNION

PREMIERA!
Adolf Wohlbrück v svoji dovršeni kreaciji kot
PRAŠKI STUDENT
v glavni vlogi Dorothea Wieck, Theodor Loos, Erich Fiedler

— Predstave ob 16., 19., 21. in 23. uri

— V maju so narasle vloge pri 12 slovenskih hranilnicah za šestih 7 milijonov dinarjev. Po podatkih Zveze jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani so narasle v maju skupne vloge pri vseh 29 slovenskih hranilnicah od 1.000.914.907 Din na 1.031.130.476 Din, torej za znesek 21.215.569 Din. Ker pa v tem znesku vsebovane obresti vlagateljem za 1. 1936, katere je pripisala ta mesec neka večja hranilnica v znesku 14.2 milijonov Din, ostane čistega prirastka Din 6.947.776,39, kar je zelo razveseljuje. V maju so narasle skupne vloge pri 12 hranilnicah, padle pa so pri 17. Najugodnejše so se razvijale vloge v tekočem računu, ki so se dvignile pri 16 hranilnicah za skupno 19,5 milijonov (po odbitku znižbe pri ostalih). Ker vodi le 12 hranilnic vloge v tekočem računu, izkazujejo torej 4 hranilnice padec vlog v tekočem računu. Te številke dokazujejo dovolj zgovorno, da se je začelo zaupanje v hranilnice in v denarne zaveze vobče vračati, obenem pa prihaja vedno več denarja zopet na dan in v redni promet, kamor spada. Zato po možnosti ne prodajajte vložnih knjižic, ker se položaji na denarnem trgu zorejo boljše!

Rogaska Platina

— Odličen turški novinar v Zagrebu. V Zagrebu je prišel narodni poslanec in predsednik turškega novinarskega društva Fahri Atav, glavni urednik turških listov »Uluse« in »Ankara« V spremstvu turškega konzula v Zagrebu dr. Marica si je ogledal mesto in njegove zanimivosti.

— Število selitev v Beogradu. V petek in v soboto so se Beograščani selili. Sodno je bilo odpovedanih nad 1000 stanovanj, privatno pa okrog 3000. Po uradnih podatkih je bilo lani v Beogradu zgrajenih 291 hiš, v katerih je bilo 1205 stanovanj. V nove hiše je bilo investiran 106.000.000 Din. 14 odstotkov hiš v Beogradu je lasti inozemcev.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo nestanovitno vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu in Skoplju. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 20, v Zagrebu in Skoplju 17, v Ljubljani 14,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 760,3, temperatura je znašala 10,2.

— Beograd se je dobro založil za praznike. Prebivalstvo Beograda ni tako siromašno kakor ljubljansko. To se pozna zlasti pri pripravih za velikonočne praznike. V petek so pripeljali v Beograd 12.000 zaklanih kostrunov, na klavnicah so jih pa zaklali še 10.000 in 3.000 prašičev. Pri tem pa ni všteta mada živina, nakupljena neposredno po vaseh.

— Glavna skupščina Jugoslovenskega fitzoklojskega društva se bo vršila ob prihodnji III. jugos. protituberkulozne kongresa v Arandjelovcu. O točnem datumu bodo člani še pravčasno obveščeni. Udeležba obvezna.

— Tujsko prometno društvo v Radovljici priredi jutri, 4. maja enodnevni tujsko-prometni tečaj za Radovljico in okolico v Mestnem domu. Ker je spored zelo zanimiv, vabimo k številni udeležbi. Vstop brezplačen.

— Propagandne zaklopne znamke za XVII. ljubljanski pomladanski sejesejem so izšle. Na razpolago so s slovenskim, srbohrvaškim (latinska in cirilica), nemškim in francoskim napisom v listi in okusni izvedbi. Uprava Ljubljanskega vselejnjega dostavljaja p. n. tvrdkam na željo znamke brezplačno na razpolago in prosi, da z njimi opremljajo vse svoje poštnice pošiljke. Poštna uprava je uporabo teh znamk dovolila.

— Banatsko vino v Ljutomeru. Zveza gostilniških združenj nas naproša za sledečo objavo: Pod tem naslovom ste posneli iz »Deutsche Volksblatt«. Novi Sad poročilo, da so ljubomerski gostilničarji kupili poslikavo banatskega vina, ki ga je poslal nek veletrgovec z vinom iz Vrčca ter ga celo drago plačali. Po naknadnih ugotovitvah izjavljamo, da ne toči nobena ljubomerska

gostilna banatskega vina. Zato je bila reklama za banatsko vino popolnoma neumestna. V ljubomerskih gostilnah se točijo le vino iz ljubomerskih gor.

— Zrtve nesreč in napada. Ponoči so prepeljali v bolnico železniškega sprevodnika Karla Kordiša iz Maribora. Kordiš je po nesreči padel iz vlaka in dobil notranje poškodbe. Posestnikova žena Tereza Meglič iz Leš na Gorenjskem, je padla pod voz in si zlomila levo nogo. — Zeno občinskega sluga, Marto Prosenčev iz Zagorja pa je povozil nek motociklist. Prosenčeva je obležala hudo odrgnjena po vsem telesu, poškodovana pa si je tudi levo nogo v gležnju. Zrtve dveh motociklistov je postala včeraj tudi postrežnica Milka Kordiša iz Šiške. Pred remizo sta se motociklista hkrati zaletela v Kordiševu, ki se je peljala s kolesom in jo podrla. Sreča v nesreči je bila, da je odnesla Kordiševa le manjše poškodbe na glavi in po rokah. — Zena ključavničarja, Katarina Koželj z Glinca, je smotila padla po stopnicah in se poškodovala na glavi ter po životu. V bolnico so prepeljali tudi 56-letnega posestnika Antona Vrhovška iz Matjeja dola pri Novem mestu, ki so ga napadli neznanci in ga osvalili z nožem.

— Vlom v župno cerkev v Slovenjgradcu. Danes ponoči je bilo vlomljeno v župno cerkev v Slovenjgradcu. Vlomilci so izropali dva izredno dragocena relikvijarja iz 16. stoletja in odnesli tudi razne druge dragocenosti. Cesar pa niso mogli odnesti, so razbili in pokvarili. Škoda je zelo velika, pa še ni podrobno ugotovljena.

— Pogrešan. Pred dobrim tednom je odšel od doma 57-letni France Polnik, doma iz Kokarja ob. Rečica v Savinjski dolini. Mož je živno bolan in je rekel domačinom, da si bo končal življenje. Polnik je visoke suhe postavbe, podolgovatega obraza, brez brk, kostanjavih, že osivelih las. Na sebi je imel volnen žemper, rjave nove kajgaste hlače in stare zakrpane čevlje.

— Naš in angleški parnik trčila skupaj. Iz Ostende poročajo, da se je pripetila včeraj zgodaj zjutraj blizu svetilnika Nordiger v Severnem morju zaradi goste meglice težka nesreča. Skupaj sta trčila jugoslovenski parnik Plavnik in angleški parnik Aleto. Čez pol ure se je angleški parnik potopil. Rešili so samo tri člane posadke. Angleški parnik je bil namenjen v Rotterdam. Podrobnosti nesreče še niso znane.

Iz Ljubljane

— Iz Ravnatelj Matej Hubad. Glasbena Matica ljubljanska obvešča vso

Matej Hubad

Ljubljana, 3. maja. V svojem prijaznem domu Pred škofijo 18. leži v sobi, polni diplom, številnih priznanj, raznih pevskih emblemov in trofejev, leži na mrtvaški postelji med rdečimi nagelji in zelenim moč, ki je bil po svojem življenjskem delu centralna postava med slovenskimi glasbeniki in po svoji osebnosti tudi eden najmarkantnejših graditeljev slovenske glasbene kulture. Matej Hubad, vpokojeni ravnatelj državnega konservatorija v Ljubljani. Za patrona Hugolinom Saitnerjem in Emilom Adamcem smo v kratki dobi treh let izgubili tri stebre naše glasbene kulture in pevске umetnosti.

Matej Hubad je bil rojen 18. avgusta 1. 1896 v vasi Povodje št. 5 pri prijazni Skarčnici pod Smarno goro v Ljubljani; je absolviraj gimnazijo, nato pa je nadaljeval študij na Juridiki fakulteti v Gradcu, a potem je na dunajskem konservatoriju študiral harmoniko, kontrapunkt, orgle, solopetja in klavir. V decembru 1. 1891 je prevzel vodstvo našega prvega muzikalnega zavoda, Glasbene Matice, ki jo je vodil do svoje vstopnice 1. oktobra 1933. V tem času je s svojim maleno vse glasbene panoge pod eno streho in v polni meri uveljavil svojo misel, ki si jo je zadal ob nastopu, to je dvigniti neuvržan svoj narod iz ponižnega hlapčevanja tuji umetnosti, mu odkriti lepoto lastnih zakladov in narodni pesmi, voditi ga z apostolsko gorečnostjo od najskromnejših začetkov Glasbene Matice v Ljubljani do državnega konservatorija s tisoč gojenici (Ivo Peruzzi, slaviljen ob njegovi 70letnici).

Matej Hubad je bil pa tudi skoraj polnih 40 let pevovodja Glasbene Matice in je spravljal zbor na mednarodno višino. Nad 300 koncertov in koncertnih nastopov je dirigiral ne samo v Ljubljani in v Sloveniji, temveč tudi po svetu. Naravnost sijajno so uspele tudi njegovi vodstvom turnee Glasbene Matice 1. 1922 po Jugoslaviji, 1. 1928 po Češkoslovaški in jeseni istega leta tudi po

Poljski. Že naslednje leto je krenila Glasbena Matica na triumfalno turnejo v Francijo. Pod Hubadom je zbor nastudiral najpomembnejša dela svetovne glasbene literature, znamenite oratorije in maše, a zlasti je pel dela domačih avtorjev. In kakor je bil Hubad prvi, ki je dal naši narodni pesmi umetniško mesto na koncertnem odru, tako nam je tudi odkril lepoto srbske narodne pesmi. Poleg teh turnej Glasbene Matice naj omenimo še koncerte na Dunaju, v Opatiji, na Reki, v Trstu in Zenevi (1929). Povsod je stroga mednarodna kritika priznala zboru, da je na dostojni umetniški višini in da je v rokah pravega mojstra.

Vse Hubadovo delo je pa tudi mogočno in odlično vplivalo na razvoj slovenske glasbene tvorčnosti. Pod Hubadom oziroma do 60letnice svojega obseja je GM izdala nad 150 zvezkov muzikalij, nekatere celo v več nakladah. A še netesa ne smemo prezreti: Matej Hubad nam je kot profesor solopetja vzgojil celo vrsto naših najodličnejših pevcev, opernih solistov in solistk. Pod njegovim vodstvom so se šolali in tudi šli iz njegove šole Lovšćeva, Križaj, pok. Irma Pollakova, Rijavec, Thalerjeva, Golobova, Arkova, Banovec, Kovac, Gostič, Mezelova, Zupan in drugi, a prav tako tudi sedanji ravnatelj državnega konservatorija g. Julij Betetto. Poleg pokojnega ravnatelja Frana Gerbiča in dr. Josipa Čerina je bil Hubad med prvimi Slovenci, ki so absolvirali konservatorij, se posvetili izključno glasbi in položili temelje moderni glasbeni umetnosti. »Proč z diletantizmom!« je bilo njegovo geslo.

Za svoje delo na kulturnem in glasbenem polju je prejel Matej Hubad mnogo priznanj, a tudi številna odklanjanja, tako red. Save III. razr., red. Belega orla V. razr., red. Jugoslov. krone III. razr., češkoslovaški red Belega leva IV. razreda in francosko odlikovanje akademije Glasbena Matica pa mu je ob priliki binkošnega glasbenega festivala 1. 1932 postavila pred svojim poslopjem spomenik v priznanje njegovemu delu.

Kakor je bil duševno velikan, tako je bila tudi njegova postava. Na videz strog in pedant na je imel ta moč zlato, plemenito srce in kdor ga je osebnostno poznal, ga je moral vzljubiti. Zdelo se je, da je njegova življenjska energija nezlojiva in bili smo prepričani, da bo učakal visoko starost. Toda preveč dela si je naložil na svoja široka pleča. Njegove moči so začele pojemati in že pred osmimi leti ga je začela delna možganska kap, ki je zavrla njegovo plodnostno delovanje. Sicer se je še posvečal glasbi in peju, a leta 1933 je sklopil v pokoi, od takrat je pomolel bolehal, dokler ga ni v noči od sobote na nedeljo zadela srčna kap, ki se ji je pridružila še pljučnica.

Njegovo truplo prepelejo jutri zjutraj v poslopje Glasbene Matice, kjer bo položeno na mrtvaški oder. Pogreb blagoga pokojnika bo inr. ob 16. izjerc poslopja GM v Večovi ulici.

Za pokojnikom žalujemo soropga ga. Jerica, roj. Dolenc, ki mu je bila v življenju verna družica in mu je zlasti lajšala težke ure njegove bolezn, sin Samo, ki je kakor njegov pokojni oče vse vnel za glasbo in pevsko umetnost in drugi sorodniki.

Velikega in zaslužnega pokojnika bo ohranil naš narod v častnem spominu.

Astrologi o maju

Napovedujejo važne politične dogodke in velike elementarne nevšečnosti

Dne 10. maja, ko bo mlaj, pravijo astrologi, se nam obetajo novi dogodki v zunanjepolitičnem življenju. V maju bodo vlade z uspehom reševale valutna in devizna vprašanja in blažile z novimi predpisi težkoče in napetosti, ki vladajo med državami zaradi valute. Tudi v znanosti in zdravilstvu bomo slišali o novih metodah in iznajdbah. Industrija, zlasti pa rudarstvo, bo izredno aktivna. Okrog 10. maja se bo posrečilo v mnogih državah omiliti politično napetost. Okrog srede maja lahko pričakujemo kak važen političen dogodek, pa tudi kako katastrofo, velik požar in nevarnost za življenje kake visoke vodilne osebnosti. Proti koncu meseca dnevi ne bodo ugodni za sport in umetnost in družabne prireditve. Glede vremenskih prilik napovedi za maj niso ugodne. Divjali bodo viharji in bati se je tudi potresov, velikih poplav in vulkanskih izbruhov.

Zelo kritičen bo samo 19. maj, ko bo Sonce v opoziciji z Marsom, kar kaže na elementarne katastrofe in na nevarnost za visoke osebe. Ta dan pa bo ugoden za duševne delavce in raziskovalce. Kritični dnevi v splošnem bodo pa 3., 17., 23. in 30. maj. V splošnem dobrih dnevov bo pa okrog 12. Posebno dobra bo konstelacija

trigona med Marsom in Saturnom dne 10. maja. Pod vplivom tega aspekta je pričakovati srečno preprečeno nevarnosti, napetosti in težkoče, ki tarejo večino narodov. Aspekt četa dobre politične dogodke, nove zveze in sporazume in je ugoden za kmetijstvo, kakor tudi za promet in gradbeno stroko.

DNEVI, KI OBETAJO USPEH
So dnevi, v katerih se človeku vse izpridi, čearkoli se loti. Astrologi pravijo, da ni vsak dan dober za poroko ali za ustanovitev novega podjetja ter za nastop in iskanje službe itd. Za službo povprašaj na primer 2., 10., 18., 22. ali 24. maja, ker so to za iskanje službe ugodni dnevi. Za ljubzenske zveze, poroke in zaroke so ugodni 1., 10., 18. in 29. maj. Za pričetek gradenj in za nakup zemljišč so ugodni 7., 10., 18., in 24. maj. Za iznajdbe in izume ter za znanstvene in duhovne izsledke so ugodni 1., 7., 10., 11. in 18. maj. Za ustanavljanje novih podjetij ter za velike kupčije in prodaje so ugodni 7., 10., 11., 18., 22., 28. in 29. maj. Za sportne uspehe so ugodni 10., 22., 28. in 29. maj. Za potovanje v inozemstvo in za vse zveze z njim so ugodni 1., 10., 18., 22., 28. in 29. maj. Za opravke z oblastmi in za pravde so

ugodni naposled 10., 18., 22., 24., 28. in 29. maj. Mesec maj ima torej razmeroma mnogo ugodnih dnevov za razna življenjska področja.

ALI SI ROJEN V MAJU?

Od 1. do 20. maja rojeni so pod vplivom znamenja Bika, od 21. do 31. maja rojeni pa že v znamenju Dvojčkov, se pravi, da je ob rojstvu prvih stalo Sonce v Biku, ob rojstvu drugih pa v znamenju Dvojčkov.

V splošnem velja za rojene v znamenju Bika, da naj bodo to leto oprezní, ker jim zvezde kažejo na poškodbe in denarne izgube, v znamenju Dvojčkov rojenim pa obetajo zvezde uspehe in znajo sprito raznih težkoč. Med 1. in 4. majem rojeni naj bodo pripravljani na nenadne dogodke, denarne izgube in presenečenja, katerih se niso nadejali. Planet Jupiter je pa bil nak